VN2026-012669
Juridisch Bureau

Gemeente Amsterdam

DB

Hamervoordracht voor DB Stadsdeel Centrum van 27 oktober 2026

Portefeuille

Agendapunt B2

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Henri Polaklaan 7-H; beslissen op bezwaar tegen de besluiten waarbij een bouwstop respectievelijk een (tweede) last onder dwangsom is opgelegd (Ongegrond)

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Centrum besluit

In te stemmen met het advies van de bezwaarschriftencommissie:

- het bezwaar ongegrond te verklaren;
- de bestreden besluiten van 6 november 2025 en 7 november 2025 te handhaven onder aanvulling van de motivering zoals in het advies aangegeven;
- het verzoek om proceskostenvergoeding af te wijzen.

Kernboodschap

Het dagelijks bestuur besluit het bezwaar ongegrond te verklaren, de bestreden besluiten van 6 november 2025 en 7 november 2025 te handhaven onder aanvulling van de motivering zoals in het advies aangegeven en het verzoek om proceskostenvergoeding af te wijzen. Dat betekent dat de bouwstop en de (tweede) last onder dwangsom terecht zijn opgelegd.

Bestuurlijke achtergrond

Op 5 november 2025 heeft een toezichthouder het adres Henri Polaklaan 7-H in Amsterdam bezocht en geconstateerd dat ter plaatse een bouwactiviteit werd verricht zonder de daartoe benodigde omgevingsvergunning, te weten de aanleg van een fundering ten behoeve van een aanbouw aan de woning. De toezichthouder heeft toen mondeling het bevel gegeven om de bouw- en omgevingsplanactiviteit onmiddellijk te staken (stillegging). Dit is door het college schriftelijk bevestigd op 6 november 2025. Daarnaast heeft het college op 6 november 2025 een last onder dwangsom opgelegd om de bouw- en omgevingsplanactiviteit gestaakt te houden op straffe van een dwangsom van 40.000,00 ineens.

De toezichthouder heeft op 7 november 2025 wederom een controle uitgevoerd. De toezichthouder heeft toen geconstateerd dat beton werd gestort en dat aldus de bouwwerkzaamheden waren hervat. Omdat de op 6 november 2025 opgelegde last daarmee was uitgewerkt, heeft het college bij besluit van 7 november 2025 nogmaals een last onder dwangsom opgelegd om de bouw- en omgevingsplanactiviteit te staken en gestaakt te houden op straffe van een dwangsom van 80.000,00 ineens.

Tegen deze besluiten is op 15 december 2025 bezwaar gemaakt.

Op 26 november 2025 is een omgevingsvergunning aangevraagd voor het realiseren van een bijbehorend bouwwerk in het achtererfgebied op het adres Henri Polaklaan 7-H in Amsterdam. Bij besluit van 4 maart 2026 heeft het college besloten de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 (bijlage 3, A.12).

Op grond van deze verordening is het dagelijks bestuur gemandateerd om namens het college op bezwaarschriften te beslissen.

Onderbouwing besluit

Bezwaargronden:

- Het bezoek van de toezichthouder richtte zich op de afmeting van de aanbouw.
- De bouwstopbrief is weliswaar gedateerd op 6 november 2025, maar op 7 november 2025 om 09.43 uur per mail verzonden. Het aangetekend schrijven is op 8 november 2025 ontvangen. De betonstort was al gestart op 7 november 2025 om 09.00 uur, terwijl de toezichthouder er was om 10.23 uur.
- De op 5 november 2025 mondeling opgelegde bouwstop is geen besluit in de zin van de Awb.
- Uit artikel 5:32 van de Awb gelezen in samenhang met artikel 5:31, tweede lid, van de Awb, volgt niet dat het college vanwege de spoedeisende situatie ter plekke een mondelinge last onder dwangsom kon opleggen. Pas bij besluit van 7 november 2025, welk besluit is ontvangen op 8 november 2025 is een last onder dwangsom opgelegd. Er is dan ook geen dwangsom verbeurd.
- Op het moment dat bezwaarmaker de eerste last onder dwangsom ontving was het te laat om nog aan de last te kunnen voldoen. Er is dus geen sprake geweest van een prikkel.
- De in het besluit van 7 november 2025 opgenomen dwangsom van 80.000,00 had volgens het handhavingsbeleid van het college 60.000,00 moeten zijn (50% verhoging bij recidive).

Overwegingen bezwaarschriftencommissie

Bezwaarmaker is eigenaar van het perceel aan de Henri Polaklaan 7-H in Amsterdam. Volgens het Omgevingsplan gemeente Amsterdam gelden voor deze locatie de enkelbestemmingen Gemengd 1, Tuin - 1 en Tuin 3 en de aanduidingen specifieke bouwaanduiding orde 2 en specifieke bouwaanduiding ensembles. Op gronden met de bestemmingen Tuin 1 en Tuin 3 mogen uitsluitend gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden opgericht ten dienste van de bestemming. Een aanbouw is hiermee in strijd. Voorts valt de locatie onder beschermd stadsgezicht.

Bouwen zonder omgevingsvergunning in beschermd stadsgezicht wordt gezien als een ernstige overtreding en het gemeentelijk handhavingsbeleid schrijft in dat geval voor dat direct en zwaar wordt ingegrepen. De toezichthouder heeft daarom op dat moment terecht de bouw mondeling stilgelegd.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de expliciete wettelijke grondslag om een bouwstop op te leggen komen te vervallen. Het is echter nog steeds mogelijk om een bouwstop op te leggen via de weg van bestuursdwang zonder voorafgaande last (artikel 5:31, eerste lid, van de Awb), waarna alsnog zo spoedig mogelijk nadien een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt bekendgemaakt (artikel 5:31, tweede lid, van de Awb). De op 5 november 2025 opgelegde bouwstop (stillegging) is op 6 november 2025 aan bezwaarmaker bekendgemaakt.

Uit de stukken blijkt dat het besluit van 6 november 2025 is gericht aan bezwaarmaker en diezelfde dag via PostNL aan hem is verzonden. Daarmee is het besluit van 6 november 2025 op 6 november 2025 op de juiste wijze aan bezwaarmaker bekendgemaakt. Het feit dat bezwaarmaker het besluit eerst op 7 november 2025 via de app en per e-mail heeft ontvangen en het aangetekend schrijven op 8 november 2025 heeft afgehaald bij een PostNL-punt maakt dit niet anders. Daarbij komt dat bezwaarmaker bekend was met de inhoud van het besluit, omdat de toezichthouder de bouw al op 5 november 2025 mondeling had stilgelegd. Het betonstorten op 7 november 2025 was dan ook geheel voor risico van bezwaarmaker.

Daarnaast heeft het college op 6 november 2025 een last onder dwangsom opgelegd om de omgevingsplanactiviteit en bouwactiviteit gestaakt te houden op straffe van een dwangsom van 40.000,00 ineens. Dit is niet in strijd met artikel 5:6 van de Awb. De last onder spoedeisende bestuursdwang en de last onder dwangsom hebben betrekking op verschillende overtredingen.

Voor zover bezwaarmaker heeft betoogd dat op 7 november 2025 geen dwangsom is verbeurd merkt de commissie op dat de toezichthouder op 7 november 2025 heeft geconstateerd dat werd doorgebouwd in de vorm van het storten van beton. Daarmee heeft bezwaarmaker de op 6 november 2025 opgelegde last tot het gestaakt houden van de omgevingsplanactiviteit en bouwactiviteit niet uitgevoerd en is de dwangsom van rechtswege verbeurd. Omdat de bij besluit van 6 november 2025 opgelegde last onder dwangsom daarmee was uitgewerkt, heeft het college bij besluit van 7 november 2025 een tweede last onder (hogere) dwangsom opgelegd.

Volgens bezwaarmaker is de hoogte van de tweede (hogere) dwangsom niet in overeenstemming met het gemeentelijke handhavingsbeleid. De commissie heeft vastgesteld dat dit wel het geval is, omdat het gaat om het voortduren van de overtreding. Het beleid (en de vaste rechtspraak) schrijft voor dat een opvolgende dwangsom bij een voortdurende overtreding substantieel hoger moet zijn (vaak een verdubbeling) om alsnog effect te sorteren. Een bedrag van 80.000,00 is hierom naar de mening van de commissie passend en proportioneel.

Er is geen sprake van concreet zicht op legalisatie. Gelet op het ruimtelijke belang en het zwaarwegende belang van handhaving is de commissie verder van mening dat handhavend optreden niet onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen doelen. Er is zoverre geen sprake van een bijzonder geval waarin het college van handhavend optreden had moeten afzien.

Conclusie

De bezwaarschriftencommissie adviseert het bezwaar ongegrond te verklaren, de bestreden besluiten in stand te laten en het verzoek om proceskostenvergoeding af te wijzen.

Advies en afstemming

n.v.t.

Duurzaamheid

Niet van toepassing, bij de voorbereiding van het oorspronkelijke (primaire) besluit zijn mogelijke gevolgen voor duurzaamheid afgewogen. In deze beslissing bezwaar blijft de gemaakte afweging ongewijzigd.

Participatie

n.v.t.

Financiële onderbouwing

n.v.t.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

De directeur van het Juridisch Bureau maakt de door het dagelijks bestuur genomen beslissing op bezwaar bekend.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-055414	Stadsdeel Centrum Hamervoordracht (pdf)
AD2026-055428	VERTROUWELIJK - Advies bezwaarschriftencommissie Henri Polaklaan 7-H.pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord